

Hvordan får vi flere unge til at læse en naturvidenskabelig uddannelse uden at de dropper ud undervejs?

Joakim Groth, *Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet (KU-SCIENCE)*

Kommentar til "Rekruttering, markedsføring og forventningsafstemning" af Lars Ulriksen, Henriette T. Holmegaard og Lene M. Madsen, MONA, 2013-2

MONA's redaktør har spurgt om jeg som ansvarlig for KU-SCIENCES studenterrekruttering vil skrive en kommentar til Lars Ulriksen, Henriette T. Holmegaard og Lene M. Madsens artikel om forventningsafstemt rekruttering til naturvidenskabelige uddannelser. Den forespørgsel har jeg takket ja til.

KU-SCIENCE er et fakultet på Københavns Universitet der har 9.000 studerende, 4.400 ansatte, 22 bacheloruddannelser og 37 kandidatuddannelser. Vi får besøg af godt 25.000 gymnasieelever om året der deltager i vores forskellige besøgsordninger som 3-dages studiepraktik, studerende for en dag-besøg, åbent hus, laboratorieøvelser på institutterne, foredrag med forskere m.m. Når eleverne besøger os, fortæller forskere og studerende om vores uddannelser og forskning, og eleverne får et indblik i hvordan det er at læse en naturvidenskabelig uddannelse. Som supplement til disse aktiviteter informerer vi om vores uddannelser via hjemmesider, tryksager, film m.m. Målet med disse aktiviteter er at bygge bro mellem gymnasiet og universitetet og at informere så præcist og sandfærdigt om vores uddannelser som muligt. Jo mere de unge ved om de forskellige uddannelser, jo større sandsynlighed er der for at de vælger den rigtige uddannelse når de søger ind på universitetet.

Artiklen i MONA sætter spørgsmålstegn ved om vi er gode nok til at informere om de hårde sider ved at læse en naturvidenskabelig uddannelse – fx om vi er gode nok til at informere om at der ofte er krævende redskabsfag i begyndelsen af ud-

dannelsen. Det er en relevant og interessant problemstilling. KU-SCIENCES ambition er, at vi skal formidle et realistisk billede af uddannelserne, og vi er meget bevidste om ikke at oversælge de enkelte uddannelser, så unge bliver optaget på et forkert grundlag; det øger frafaldet, hvilket ingen har en interesse i. De tiltag jeg har nævnt i afsnittet ovenover, er netop tilrettelagt så realistisk som muligt. Min vurdering er at KU-SCIENCE ærligt fortæller om at det er hårdt at læse på universitetet. Det ses fx i åbent hus-kampagnerne for 2012 og 2013 som har sloganet "De bedste, hårdeste og sjoveste år i dit liv".

I 2008 blev der indført skrappe adgangskrav til naturvidenskabelige uddannelser i Danmark, de såkaldte ABB-krav (matematik på A-niveau og fysik og kemi på B-niveau). Kravene højnede ansøgenes kundskaber i de traditionelle redskabsfag og viste dem også at man skal have et højt niveau i matematik, fysik og kemi for at kunne tage en naturvidenskabelig uddannelse. Man kan på den baggrund sige at de nye krav har bidraget til forventningsafstemningen hos potentielle studerende. Da de nye krav blev indført, skete der et fald på 27 % i optaget af nye bachelorstuderende på KU-SCIENCE, men siden da er optaget steget med 86 %. Gymnasieeleverne har tilsyneladende indstillet sig på de nye krav – blandt andet ved at tage suppleringskurser efter gymnasiet.

Til sammenligning med flere andre universiteter bruger KU-SCIENCE relativt få penge på klassisk markedsføring som avisannoncer, webreklamer og outdoorplakater da de i reglen indeholder kortfattede budskaber og ikke er så informerende. Fx brugte IT Universitetet 1,37 % af deres omsætning på markedsføring i 2011, DTU brugte 0,16 %, CBS 0,37 %, og KU kun 0,04 % (fra universiteternes indberetning til Folketingets Udvalg for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser i august 2012).

Men hvorfor har en del universiteter valgt at bruge flere penge end Københavns Universitet på markedsføring? Forklaringen kan være at jo mere et universitet markedsfører sine uddannelser, jo flere ansøgere får de, og jo højere bliver uddannelsernes adgangskvotient. Det højere karaktergennemsnit på uddannelserne betyder at de studerende klarer sig bedre, og at frafaldet bliver lavere. Det er en sammenhæng som ses ikke mindst på de hårde fag på KU-SCIENCE som matematik, fysik og kemi. Yderligere kan en høj adgangskvotient have den effekt at det bliver prestigefyldt at blive optaget på den pågældende uddannelse hvilket igen øger ansøgningen til uddannelsen. Men på nogle uddannelser er der ikke en sammenhæng mellem karaktergennemsnit og gennemførelsen. Det drejer sig fx om geologiuddannelsen på KU-SCIENCE hvor sammenhængen er lige modsat. Det kan skyldes at de nye studerende gennemsnitligt er 3-4 år ældre når de optages på uddannelsen, sammenlignet med bl.a. datalogi-, fysik- og kemiuddannelsen. De nye studerende er derved mere afklarede med hvad de vil læse, og karaktergennemsnittet fra gymnasiet spiller derfor ikke længere en rolle.

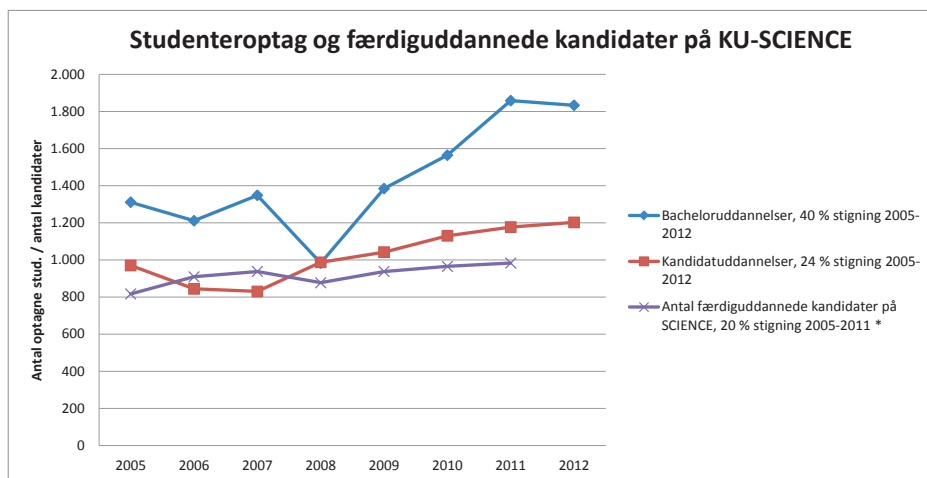
Der er således mange forhold som skal overvejes når universiteterne vælger rekrutteringsstrategi.

For at minimere frafaldet har vi, som jeg også har forsøgt at beskrive ovenfor, på KU-SCIENCE valgt at lave en så forventningsafstemt rekrutteringsindsats som mulig. Yderligere er vi opmærksomme på at det kan være u hensigtsmæssigt hvis uddannelsesmidler i stigende grad anvendes til markedsføring som følge af konkurrence mellem universiteter. Der kan nemt blive brugt for mange penge på markedsføring som ellers kunne være brugt på universitetets kerneopgaver: undervisning og forskning.

En væsentlig præmis i rekrutteringsdebatten er at der generelt er mangel på naturvidenskabelige kandidater i Danmark. Det betyder at flere unge skal gøres interesserede i at tage en naturvidenskabelig universitetsuddannelse så vi får uddannet flere kandidater. Regeringen har en målsætning om at 25 % af en ungdomsårgang skal gennemføre en lang videregående uddannelse, men i dag er det kun knap 20 procent som gør det. Så universiteterne skal ikke kun gennemføre forventningsafstemt rekruttering. Vi skal også øge optaget og outputtet af færdige kandidater.

På KU-SCIENCE har vores mange studenterrekrutteringsaktiviteter betydet at optaget på bacheloruddannelserne er steget med 40 % siden 2005. Vi kan se af vores studiestartsundersøgelser at vores 60 forskellige rekrutteringsindsatser har haft en væsentlig betydning for de studerendes valg af en naturvidenskabelig uddannelse på KU-SCIENCE.

På KU-SCIENCE er antallet af færdige kandidater steget med 20 % fra 2005 til 2011, og vi forventer en yderligere stigning de kommende år. KU-SCIENCE har de sidste to

*Antal færdiguddannede kandidater på SCIENCE går fra 2005 til 2011 og ikke til 2012 da der endnu ikke haves valide tal for 2012 pga. overgang til nyt studieadministrativt system.

år optaget flere studerende end nogensinde tidligere, og der har kun været få ledige studiepladser på bacheloruddannelserne. Det betyder at vi i vores rekrutteringsarbejde fokuserer mere og mere på at få de rigtige studerende ind som ikke falder fra, og som gennemfører deres uddannelse til tiden. Derfor har KU-SCIENCE og resten af Københavns Universitet en målsætning om at øge gymnasiebesøgsaktiviteterne med 6 % om året fra sommeren 2012 til 2014. Det er den slags aktiviteter som giver den bedste studieafklaring hos potentielle studerende.

Det øgede optag udgør samtidig en udfordring, for jo flere der kommer ind på universitetet, jo lavere bliver det faglige niveau gennemsnitligt for gruppen som optages. Forsimplet kan man sige at vi går fra at have optaget eliten på universiteter til nu at optage en bredere skare. Det er samme udfordring gymnasiesektoren står med hvor flere og flere optages på gymnasiet. Det faglige niveau hos eleverne er gennemsnitligt lavere end tidligere hvilket betyder at gymnasieskolerne har en udfordring med at fastholde det faglige niveau i uddannelserne samtidig med at stadig flere og flere skal gennemføre en uddannelse. Det er udfordringer gymnasiesektoren og universiteterne arbejder med at finde løsninger på.

På KU-SCIENCE er det fakultetets 12 institutter og afdelingen SCIENCE Uddannelse i fakultetssekretariatet som arbejder med denne udfordring. De forsøger til stadighed at forbedre studiestarten og undervisningen så flere og flere kan fastholdes på uddannelserne samtidig med at det faglige niveau fastholdes.